

BRNO MODERNÍ: VELKÝ PRŮVODCE PO ARCHITEKTUŘE 1890–1948.

Vydalo nakladatelství Paseka v Praze v roce 2016.

Na podzim 2016 rozšířila úspěšnou řadu průvodců moderní architekturou, kterou vydává renomované nakladatelství Paseka, publikace *Brno moderní*. Po několika titulech věnovaných moderním stavbám realizovaným v Praze v letech 1900–2000 tedy přišlo na řadu město, o jehož důstojném místě v dějinách moderní architektury, v Brně mimořádně přínosné a inspirativní, není pochyb. Průvodce *Brno moderní*, s podtitulem *Velký průvodce po architektuře 1890–1948*, zahrnuje zhruba první polovinu 20. století a představuje více než sto šedesát staveb.

Publikace je dílem kolektivu autorů: Vladimír Šlapeta je renomovaný architekt, vysokoškolský učitel, historik oboru a autor mnoha publikací z dějin moderní architektury, Renata Vrabelová se jako architektka a památkářka soustavně věnuje historii moderní architektury v Brně (na dané téma vydala v minulých letech dvě ceněné publikace), Petra Svobodová je vedoucí Vily Löw-Beer a jako historička umění se zabývá mj. památkovou ochranou moderní architektury. Nezanedbatelným spoluautorem knihy – jenž se stejnou měrou a způsobem podílel i na předchozích titulech této řady průvodců – je fotograf Pavel Hroch. Jeho fotografie (v daném případě chvályhodně černobílé, zdůrazňující působivost moderní architektury), jichž je v knize na tři sta, jsou i v brněnské „mutaci“ tím, co dělá z knihy spíše encyklopedického charakteru víc než jen pouhý přehled významnějších

i méně významných administrativních, správních a obdobných objektů a veřejných budov, obchodních domů a domů nájemních a rodinných.

Úvod publikace shrnuje prudký vývoj a rozvoj města v 19. století a architekturu Brna a její nejvýznamnější představitele od sklonku tohoto „dlouhého století“ až po období po 2. světové válce, kdy byla nejvýznamnější etapa vývoje brněnské architektury, od secese po modernistickou, převážně funkcionalistickou, architektonickou tvorbu, završena, či spíše záhy přerušena a násilně ukončena architekturou v duchu tzv. socialistického realismu. Závěr publikace tvoří slovníček odborných pojmů a drobné medailonky (více než devadesát!) architektů. Jádrem téměř třísetstránkové knížky – koncipované jako průvodce nejen svým obsahem, ale také formátem, způsobem vazby a laminovanou obálkou – tvoří stručná, ale hutná hesla ilustrovaná jednou či více fotografiemi dané budovy. Hesla jsou přehledně členěna podle jednotlivých čtvrtí, resp. částí města, počínaje jeho historickým jádrem. Podstatné a vlastně i nezbytné, a to nejen pro mimobrněnské čtenáře, jsou mapky u jednotlivých kapitol, v nichž je umístění zmiňovaných budov přehledně vyznačeno.

Anotace na zadní straně obálky uvádí, že „výběr objektů, prezentovaných ve svém současném stavu na fotografiích, vytváří představu o jednotlivých obdobích, vývoji technologií a estetických názorů a politických

a hospodářských proměnách. To podstatné – aspoň pro autora těchto řádků – však je i to, že *Brno moderní* provádí čtenáře nejen po (většinou notoricky) známých místech a stavbách, ale zavádí jej i do míst, která na první pohled pozornosti unikají a činí tak způsobem přehledným,

sdělným, často objevným. Rozhodně takovým, který zaujme a vzbudí zájem o bližší poznání.

Jaromír Hanák